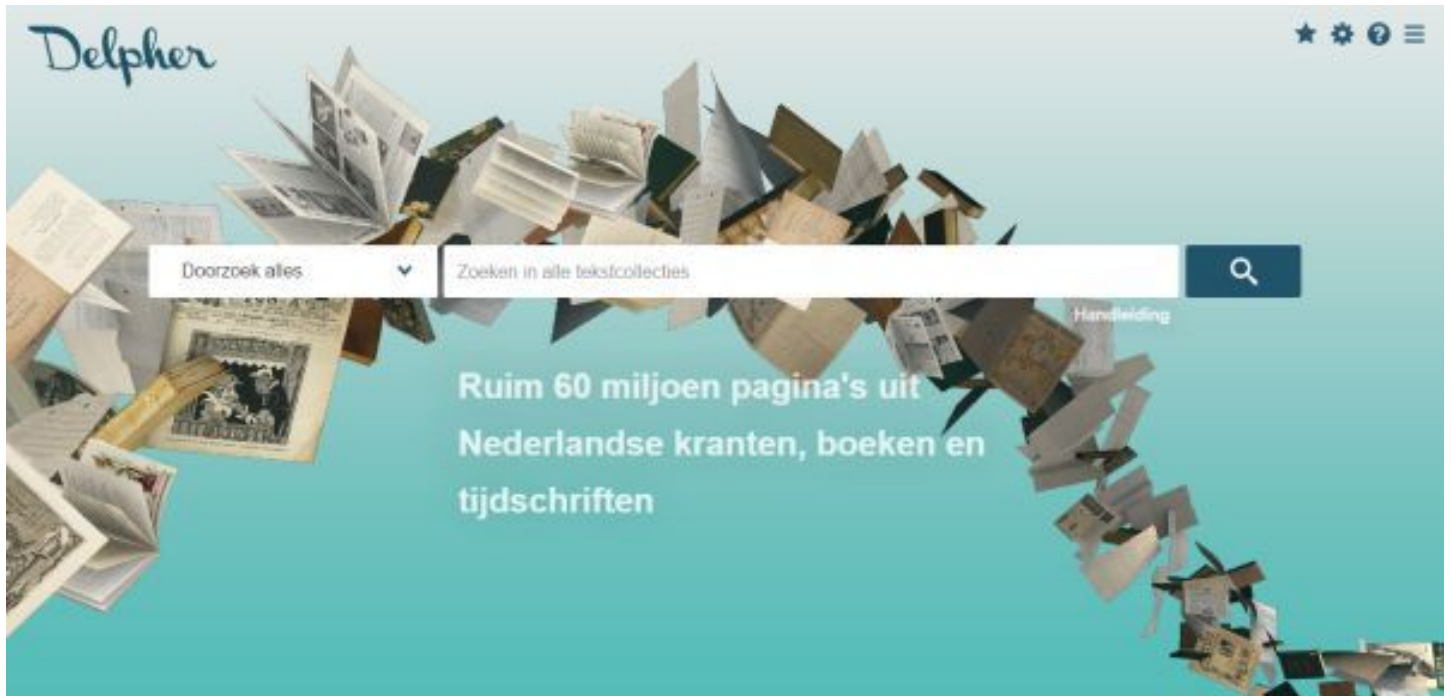

Delpher: miljoenen digitale pagina's geschiedenis

06-09-2016 09:08

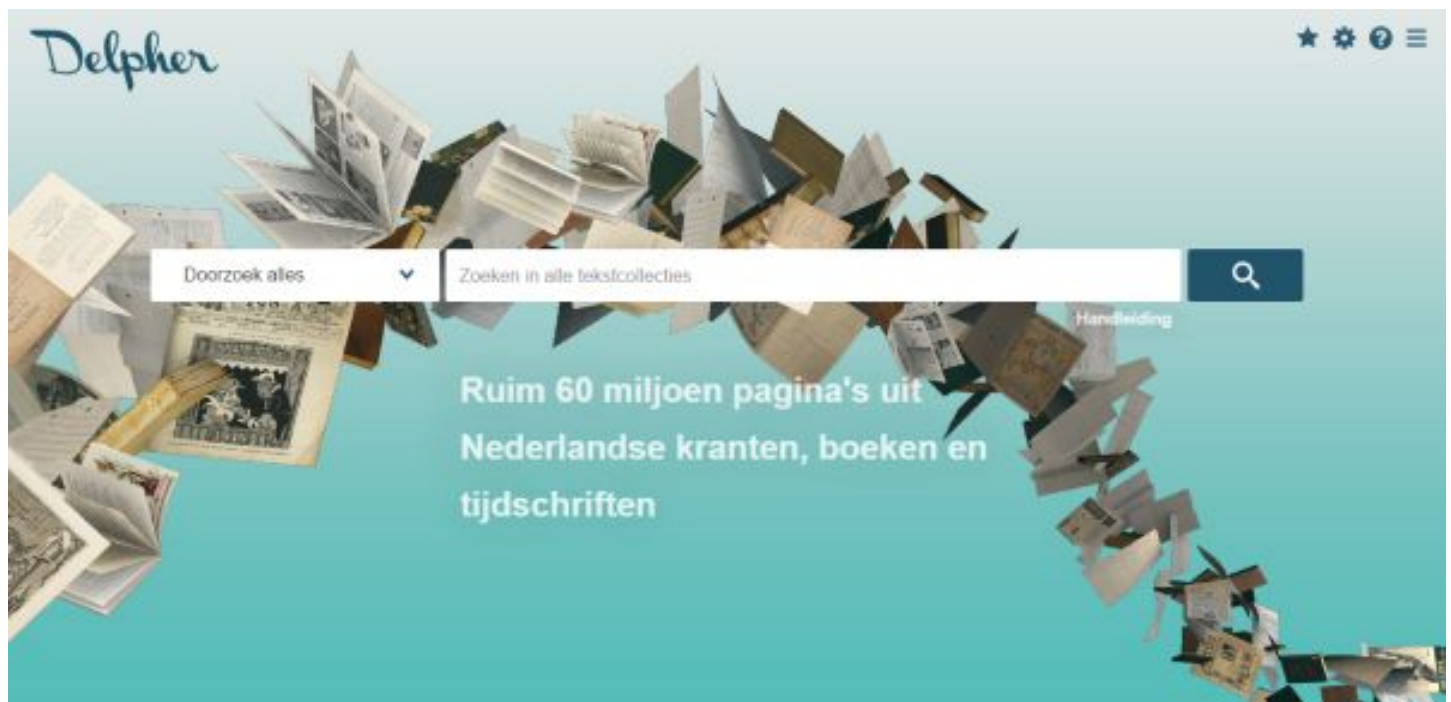

In de loop der jaren zijn op verschillende plekken in en buiten Nederland Nederlandstalige kranten, boeken, tijdschriften en andere tekstmedia gedigitaliseerd en toegankelijk gemaakt. De Koninklijke Bibliotheek (KB), universiteitsbibliotheken, Google Boeken en erfgoedinstellingen hebben deze bestanden bij elkaar gebracht en toegankelijk gemaakt.

In totaal zijn nu meer dan 30 miljoen pagina's met de originele teksten uit meer dan ruim 1,3 miljoen kranten, 1,5 miljoen tijdschriftpagina's en meer dan 320.000 boeken uit de 15de tot de 20ste eeuw via één internetadres te benaderen: www.Delpher.nl. In deze berg met digitale pagina's kan men naar hartenlust grasduinen en relevante informatie delven.

Bronnenverzameling

Het digitaliseren van boeken, kranten, tijdschriften en andere tekstmedia heeft al een traditie. Vooral de KB heeft een aantal grote projecten op haar naam staan. Het boekenaanbod van Delpher is voortgekomen uit onder meer KB-projecten als Early Dutch Books Online en Metamorfoze. Ook de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren en de Googlecollectie, waarin Google samenwerkt met de KB, zij erin opgenomen. De historische kranten- en tijdschriftencollectie is ook indrukwekkend qua hoeveelheid en verscheidenheid. Uniek zijn de gescande ANP radionieuwsbulletins van 1937 tot 1989.

Wat kun je met zo'n berg informatie? Je kunt veel tijd besteden door te grasduinen en van het ene artikel naar het andere artikel te springen en tot verrassende resultaten komen. En gericht zoeken voor bijvoorbeeld studiedoeleinden kan een massa relevante resultaten opleveren. Bovendien is de databank niet alleen toegankelijk voor studie- en professionele doeleinden, maar ook particulieren kunnen er veel informatie uithalen over hun familie en leefomgeving.

Gericht zoeken kan een massa relevante resultaten opleveren

Bij het bestuderen van de geschiedenis van de digitale uitgeverij is veel materiaal te vinden, bijvoorbeeld over de opkomst van de krantenarchieven zoals het *NRC Handelsblad*-archief. Of tik 'Viditel' in en een krantenartikel uit de *Leeuwarder Courant* over de lancering van Viditel op 7 augustus 1980 door toenmalig staatsecretaris Neelie Smit-Kroes in Sneek komt naar boven, net als het radiobulletin van die dag met de melding van de lancering van Viditel. Maar ook een verwijzing naar de Albert Heynweekaanbieding op Viditel in het *Groot Bescheurboek* van Kees van Kooten en Wim de Bie, editie 1986.

Tik 'Electronic Publishing' in en er verschijnt een artikel in het *NRC* naar aanleiding van het verschijnen van het gelijknamige boek van Joost Kist. Bij de zoekterm 'CD-i' verschijnen artikelen over de lancering van de interactieve cd-rom door een enthousiaste Philips CEO Jan Timmer, de twijfel over het succes en de doodsklap van Cor Boonstra. De introductie van internet wordt door het *Nieuwsblad van het Noorden* gemarkeerd met een artikel van 15 oktober 1994 onder de titel: 'Nederland sukelt over de elektronische snelweg'.

Egozoeken

Behalve dit soort professionele interesses kan men ook naar zaken uit zijn/haar professionele leven zoeken: bedrijven waar men gewerkt heeft, publicaties die verschenen zijn of advertenties van een vroegere werkgever. Voor particulieren is Delpher een plaats voor zelfbevestiging. Tik je eigen naam in en kijk naar het resultaat. Voor mij kwam er een verrassing naar boven. Ik ben geboren in januari 1945. Mijn ouders, afkomstig uit het

Land van Maas en Waal, woonden onder de brug van Arnhem, maar moesten evacueren naar de Achterhoek. Daar werd ik geboren. Geen geboortekaartje, want de post werkte niet. Maar in Delpher vond ik een soort van geboortekaartje in de vorm van twee krantenberichten in de Oost-Gelderlander.

Inlichtingen gevraagd omtrent de Fam. G. Boumans, Stadsblokkenweg 5, Arnhem. Vermoedelijk geëvacueerd te Varsseveld en J. Bouwmans, Jasmijnstraat 3, Arnhem, en Nelly Boumans, gewoond habbende bij Arnold Schiltmans, Hoogestraat 83, Tiel. Hier alles goed. Gaarne inlichtingen in de Gelderlander-Pers. Onkosten worden vergoed. G. W. Boumans, Rooijschestraat 350, Dreumel.

Bericht voor G. W. Boumans, Rooijschestraat 350, Dreumel. Fam. G. Boumans alles goed. 2 Jan. zoon geb., naam Sjaak. Wim ook goed gezond Huis en meubels kwijt Johan geëvacueerd in Koestr. 51 Latrum. Van Nelly nooit iets gehoord. Bets 1 Mrt. nog goed gezond maar veel honger. Sindsdien niets meer van haar gehoord. Schrijf gauw terug. G. BOUMANS, Giezenveld C 458 Varsseveld.

Delpher is een voortgaand project. Er komen nieuwe boeken bij. Het scanprogramma van Google Boeken gaat voort. Edities van kranten en tijdschriften van na 1990 worden toegevoegd. Delpher is Mount Serendipity: je vindt altijd wel iets onverwachts en bruikbaar, terwijl je eigenlijk op zoek bent naar heel iets anders.

[Jak Boumans](#)

Jak Boumans